

Murat ÇABAS

**Büyürek
küçülüyor!**

PERSPEKTİF

editor@yenesaj.com.tr

AKP'li Türkiye ilginçlikler ülkesi...
Büyüme rakamları açıklanıyor ama gerçekte küçülüyor.

Hükümet "İhracat odaklı" ekonomi uyguluyor ama dış ticaret açığında ve cari açıkta rekorlar kırıyor.

ISO 500'ün borç ve kâr rakamları paylaşılıyor, kârda rekor kırılmış ama borçlarda da rekor kırılmış.

Maliye Bakanı Nebati, "Ülkemizde enflasyonla mücadele bizim önceliğimizdir. Fiyat istikrarına büyük önem veriyor ve enflasyonla mücadelede yönelik çalışmalarla başlıyoruz" diyor ama resmi enflasyon üç haneye doğru koşuyor.

İstihdam oranı düşüyor, ortalıkta dolaşan işsiz sayısı artıyor ama işsizlik oranı düşüyor.

Hükümet yetkilileri, çiftçiye verilen desteklerden, tarım yatırımlarından bahsediyor ama çiftçi traktörünü çalıştıracak mazot alamıyor, tarlasına koyacak gübre alamıyor, sulamak için para bulamıyor.

Daha birçok gariplik ülkemizde yaşanıyor.

Önce büyüme rakamlarından başlayalım.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre, Türkiye ekonomisi 2022 yılının ilk çeyreğinde (Ocak-Mart) yüzde 7.3 oranında büyüdü!

TÜİK'e göre, gayri safi yurt içi hasıla (GSYH) yılın ilk 3 ayında 8.3 trilyon liraya yükseldi. 2021 yılının aynı döneminde GSYH 7.2 trilyon lira idi.

TL olarak değil de dolar bazında baktığımızda GSYH, 802.7 milyar dolardan 793.8 milyar dolara geriledi. Gördüğümüz gibi dolar bazında Türkiye ekonomisinin büyümediği, gerçekte küçüldüğü görülüyor.

Yalnız, sadece dolara göre bakıldığında net sonuç tam olarak gözüküyor.

TÜİK'in açıkladığı en son enflasyon rakamı yüzde 70 idi. Fiyatların genel olarak yüzde 70 oranında arttığı bir ekonomide yüzde 7.3 büyüme gerçekte yüzde 62.7 oranında bir küçülme demektir.

Üretim arttığı için değil, fiyatlar arttığı için bir büyüme gözüküyor. Fiyatlar sabit tutulsa, küçüldüğümüz net olarak açığa çıkar.

Buna ekonomi literatüründe "enflasyonist büyüme" deniyor.

Eğer ülkemizde yüzde 2 enflasyon var, yüzde 3 büyüme gerçekleşiyorsa, bu gerçekte yüzde 1 büyüme demektir. Büyüme enflasyondan büyükse, büyümedir.

Kısaca, büyüdükçe küçülüyoruz, küçüldükçe batıyoruz.

Hükümet, açıkladığı programla "İhracat odaklı" bir ekonomik sisteme geçtiklerini ilan edip, bunun adına da epey bir değişimden sonra "Türkiye Ekonomi Modeli" adını koymuşlardı. Daha önce uyguladıklarıyla sadece isim farklılığı olan bu programın yine fiyasko ile sonuçlandığı dış ticaret verilerinde net olarak gözüküyor.

TÜİK ve Ticaret Bakanlığı, Nisan ayına ilişkin geçici dış ticaret verilerini açıkladı. Buna göre, Nisan'da geçen yılın aynı ayına göre dış ticaret açığı yüzde 98.5 artarak, diğer bir ifadeyle ikiye katlanarak 6 milyar 113 milyon dolara yükseldi.

Hükümetin dediği gibi, ihracat rekorları kırılıyor ama aynı dönemde ithalat rekorları daha fazla kırılıyor.

Türkiye'nin ihracatı Nisan'da geçen yılın aynı ayına göre yüzde 24.6 artarak 23 milyar 368 milyon dolar, ithalatı yüzde 35 yükselişle 29 milyar 480 milyon dolar olarak gerçekleşti. İhracatını ithalatı karşılama oranı Nisan 2021'de yüzde 85.9 iken geçen ay yüzde 79.3'e geriledi.

Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşunun borç ve kâr rakamları İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından açıklandı. İSO 500'ün 2021 yılında kâr yüzde 137.2 artarak 219.4 milyar TL'ye yükselirken, toplam borçları da yüzde 71 artarak 1.5 trilyon TL'ye ulaştı. Hem kârda rekor, hem de borçta...

Ama burada dikkat çeken husus, kâr 219.4 milyar TL, borç ise 1.5 trilyon TL...

Borçtaki artış miktarı oransal olarak kârdan daha az gözükse de meblağ olarak daha fazla... Şirketlerimiz kâr ettikçe borçları artıyor gibi bir garip durum var. Dedik ya ilginçlikler ülkesi aynen öyle...

Verilere göre, İSO 500'ün toplam kaynakları içinde borçların payı tarihte ilk kez yüzde 70'i aşarken, özkaynak oranı yüzde 30'un altına geriledi. Gidişat pek hayra alamet değil.

Ekonomideki bu çarpık tablo, siyasilerin iş bilmezliği ve uyguladıkları neoliberal kapitalist ekonomi anlayışından kaynaklanıyor.

Bağımsız Türkiye Partisi (BTP) Genel Başkanı Hüseyin Baş, sorunların çözümü için ekonomik sistemin değişmesi ve Prof. Dr. Haydar Baş'ın Milli Ekonomi Modeli'nin acilen uygulanması gerektiğini sık sık vurgulamaktadır.

Çözüm belli, çözecek olan lider ve kadro da belli; sadece Türk milletinin doğru bir tercihle fırsat vermesi gerekiyor.